

SMÅGRUPPEOPPLEGG
KAPITTEL 2, 1-13

JAKOB

ET BREV OM LEVENDE TRO

To slags rikdom

Jak 2,1-13 og 5,1-6.

Jakob er, i likhet med Lukas, meget opptatt av forholdet mellom rike og fattige. Han kommer inn på det også i 1,9-11 og 5,1-6. Den første menighet besto tydeligvis av både svært rike og svært fattige mennesker. Det at en var blitt kristen, forhindret ikke at en fortsatt traktet etter rikdom og holdt seg til de rike - og foraktet og tilsidesatte de fattige. (Sammenlign 1 Kor 10,18-23).

KAPITTEL 2:

(1-4) Jakob skildrer noe vi kjenner oss igjen i: Dem som ser rike ut (fine klær, fin bil, fint hus, god jobb) behandler vi med mye større ærbødighet enn dem som ser fattige ut. Til alt overmål, vi oppfører oss på denne måten også når vi er sammen på kristne møter. Ikke desto mindre, en slik oppførsel er helt i strid med kristentroen (v 1). Det er bare Gud, og ikke vi, som har rett til å sette skille mellom mennesker (v 4).

(5) En som er materielt fattig, kan være åndelig rik! Ja, Bibelen understreker gang på gang noe vi ikke liker å høre: De som er materielt rike, er ofte åndelig fattige. De som er materielt fattige, er ofte åndelig rike. (2 Kor 8,2; Åp 2,9; 3,17;) Rikdom har en tendens til å kvele Guds ord (Matt 13,22). Det er ikke lett for en rik å komme inn i Guds rike (Matt,19,24). Ut fra dette skjønner vi også Jak 1,9-11 bedre.

(6) Det er flere grunner til at vi ikke skal se opp til de rike. Som regel er det de rike i samfunnet som har undertrykket andre. De har ofte med loven i hånd underlagt seg land og eiendom som de egentlig ikke hadde rett til.

(7) Dessuten er det de rike som ofte har spottet Gud og avvist Guds profeter.

(8-9) Et av de to største bud i loven, er "Du skal elske din neste som deg selv". Siden den fattige også er min neste, synder jeg dersom jeg forakter eller tilsidesetter ham. (Sammenlign Jak 3,9-10)

(10-12) Loven er en helhet. Bryter vi ett bud, kan vi ikke unnskyldes oss med at vi har holdt alle de andre. Det er tvert imot slik at dersom vi bryter ett bud, har vi brutt alle. Denne tankegangen kan lett forstås slik at Gud er urimelig og pirket. Vi kan derfor også legge til: Det er ingen mennesker som bare har brutt ett av budene. Vi har alle brutt de fleste av dem, og vi har gjort det mange ganger. Ingen av oss blir i praksis dømt for ett eneste lovbrudd. Men i prinsippet er ett lovbrudd nok til å gå fortapt. Gud er en hellig Gud som ikke tåler synd.

(13) Bare den som selv er barmhjertig, kan vente og bli møtt av Guds barmhjertighet. Det samme sier Jesus i Bergprekenen (Matt 5,7). Heller ikke nå er det snakk om frelse ved gjerninger. Det er ikke slik at vi først må bli barmhjertige for at Gud skal vise oss barmhjertighet. Det er mere slik: Hvordan går det an å si at vi har opplevd Guds ubegrensede barmhjertighet når denne barmhjertigheten overhodet ikke ser ut til å ha preget våre liv? Jakob konkretiserer oppfordringen til barmhjertighet i 1,27; 2,15-16;

KAPITTEL 5:

(1-3) Jakob påpeker en rystende mangel på prioritering. På tross av at det går mot verdens ende, har de rike vært mer ivrig etter å samle materiell rikdom enn etter å samle åndelig rikdom (v3). Sammenlign Matt 6,19-21 om å samle skatter i himmelen og ikke på jorden. Det er dette de oppfordres til å gråte over (Sammenlign Jak 4,9). Den materielle rikdommen har ingenting med evigheten å gjøre. De kan ikke få den med seg. Og den evige, åndelige rikdom men har de ikke noe av. Det er en tragedie!

(4) Den rikdommen de sitter inne med, har de ikke engang skaffet seg på ærlig vis. De har, som de fleste hvitstippforbrytere, betalt sine arbeidere minimalt. Men Gud er på de underbetaltes side. Han har hørt deres nød.

(5) Mens arbeiderne er underernært, har de rike levd i luksus. De er velnærte. Jakob er ikke redd for å bruke et drastisk bilde: De har gjort seg fete for å slaktes.

(6) Til alle tider har det vært slik at de rike og mektige har hatt loven i sin hånd, og på den måten har de fått det slik de ville. I rettsaker har ikke de fattige og underprivilegerte hatt en sjanse. Jakob skildrer, som så mange av profetene før ham, de reneste mafiametoder. Men mafiaen har alltid eksistert - i alle kulturer. Jak 4,1-3 er også vers som på en drastisk måte avslører det sinnelaget og den praksisen som kan skjule seg bak en from fasade.

SAMTALESPØRSMÅL.

1. Bruk 5 minutter til å lese Jakob 2,1-13 og 5,1-6 hver for dere. Fortell hverandre etter tur hva dere har lagt merke til under lesningen.

2. Har vi som lever i dag noen av de tendensene vi finner hos dem som Jakob skrev til? I så fall hvilke? Er det noe i dette avsnittet som vi overhodet ikke kjenner oss igjen i?

3. Snakk sammen om forholdet mellom åndelig og materiell rikdom. Hvorfor er Bibelen så skeptisk til at det går an å være åndelig rik og materielt rik samtidig?
4. Hva forbinder dere med ordet "barmhjertighet"? Hvem er det særlig vi skal være barmhjertige mot?